

pod č. 1. uvedených (p. s. 101 II. b. popl. z.). Rovněž nejsou poplatnými listiny právní, které zřídily osoby spící, šílené, opilé nebo které byly zřízeny následkem fysického donucení, neboť v případech těchto nelze vůbec pro nedostatek vůle dotyčných osob mluvit o právním jednání. To platí též o listinách padělaných, ježto padělatel nezřizuje listinu v úmyslu, aby byla tato důkazem proti němu. Nařikatelnost a nežalovatelnost právního jednání poplatnosti listiny se nedotýká.

Listina právní stává se teprve tehdy poplatnou, když byla vydatelem podepsána a je-li více vydatelů, když aspoň jeden z nich listinu podepsal (§ 22 popl. z., p. s. 49 popl. z. nál. spr. s. dv. sb. »Budwinski« č. 6644 z r. 1892, č. 6881 z r. 1892 a č. 7344 z r. 1893). Připojení podpisu na počátku listiny nelze pokládati za »podpis« a rovněž ne přitisknutí razítka.

Listiny notářské viz čl. Notáři.

Lístky honební jsou legitimace ku provozování honitby, úřadem vydané, které na určitou osobu znějí. Bližší předpisy obsahují zákony zemské: pro král. české zák. ze dne 20. srpna 1866 č. 49 z. z.; pro Moravu zák. ze dne 9. ledna 1882 č. 36 z. z.; pro Slezsko zák. ze dne 2. červenské 1877 č. 27 z. z.; pro Dolní Rakousy zák. ze dne 29. pros. 1880 č. 19 z. z.; pro Horní Rakousy nař. míst. ze dne 11. dubna 1852 č. 598 č. 143 z. z.; pro Štýrsko zák. ze dne 27. listopadu 1881 č. 281 z. z.; pro Krajinu zák. ze dne 17. dubna 1884 č. 9 z. z.; pro Istrii zák. ze dne 30. června 1886 č. 12 z. z.

I. Vydávání honebních lístků.

Bez lístku honebního nikdo nesmí honitbu provozovati. Honební lístek platí pouze pro tu zemi korunní a pro tu osobu, pro kterou byl vydán. Lístky honební vydávají se pro majitele nebo pachtýře honitby, pro hosty a personál honební. Ve příčině poslednějích obsahuje honební zákon pro král. české ustanovení, že služební personál, pod přísahu vzatý, který je ustanoven ku dohledu a ku výkonu honu, nemá obdržeti honební lístky, nýbrž honební certifikáty. Honební lístky vydávají se jen na rok. Zákon zemský pro markrabství moravské má speciální ustanovení, že se mohou vydávati také honební lístky na 3 léta. Z pravidla mají se vydati honební lístky pouze osobám spolehlivým, od nichž lze očekávati, že zbraně nezneužijí. Většina zem. zákonů, jakož i z. z. pro král. české ustanovují, že nesmí se honební lístky vydati nezletilým, choromyslným, dále osobám k opilství náchylným a dělníkům, kteří z denní neb týdenní mzdy živi jsou a konečně oněm, kdož nevykážou se pasem zbrojním. Aktivní důstojníci vojenští, jsou-li ve vojenské uniformě, nepotřebují na honbě kromě lístku honebního další legitimace. Osobám, které potrestány byly pro zločin proti bezpečnosti osoby nebo majetku, pro přestupek ze ziskuchtivosti aneb konečně pro přečin proti bezpečnosti života, může vydán býti lístek honební teprve po uplynutí jisté doby.

II. Orgány.

Honební lístky vydávají političtí úřadové, v král. českém okresní výbor, v Praze a Liberci městská rada, ve Slezsku ve městech se zvláštním statutem úřad purkmistrovský. Zdráhá-li se úřad honební lístek vydati, má strana právo stěžovati sobě k úřadu zemskému a ve třetí instanci ku ministerstvu vnitra. V Čechách je druhou a poslední instancí zemský výbor.

Úřady politické vykonávají trestní pravomoc nad zneužitím honebních lístků a nad těmi, kdož bez platného honebního lístku nebo honebního certifikátu honitbu provozují nebo provozovati dají.

III. Poplatky.

Za vyhotovení honebního lístku musí strana zapraviti taxu a to: ve Slezsku a Istrii 2 zl.; v Dol. Rakousích, Štýrsku a Krajině 3 zl.; v Horních Rakousích 4 zl.; na Moravě 5 zl. Honební zákon pro král. české stanoví, že pachtýř honitby taxu 10 zl., hosté pak taxu 2 zl. zapraviti mají. Vyhotovení honebního lístku nebo honebního certifikátu pro služebnictvo poplatku nepodléhá. Ježto § 26 honeb. zákona pro král. české ustanovuje, že honební lístky kolku podléhají, rozhodlo min. financí výn. ze dne 27. prosince 1868 č. 16.590 na dotazy různé v ten smysl, že honební lístky a honební certifikáty, na základě §§ 26 a 27 tohoto zák. honebního vyhotovené, podrobiti sluší poplatku kolkovému dle p. s. 116 a) bb) popl. z. tak, že honební lístky poplatku 50 kr. a certifikáty pro služebnictvo poplatku 15 kr., kdežto honební lístky, kteréž zeměpanskými úřady správními vydány jsou, kolku za 1 zl. podléhají.

Listy (dopisy).

I. Pojem.

Zákony neobsahují žádného ustanovení resp. zákonné definice listu (dopisu). Ve smyslu předpisů poštovních jest pokládati za listy všechna písemná, osobám nepřítomným svědčící sdělení nebo zprávy bez rozdílu, byly-li tiskem nebo jiným mechanickým způsobem rozmnoženy. Vedlejší věcí je tedy, zda-li sdělení je psáno, tištěno, litografováno a p. Za listy dlužno tudíž považovati nejen zapečetěná, zašitá, zalepená neb vůbec uzavřená, nýbrž i otevřená sdělení, tudíž i korespondenční lístky, tiskopisy a j. (Zajisté i telegramy, fonogramy a poštovní poukázky.) Ve smyslu zákona k ochraně listovního tajemství ze dne 6. dubna 1870 č. 20 ř. z. rozumí se listy jen dopisy zapečetěné t. j. uzavřené. Ve smyslu zákona obchodního spadají dopisy pod pojem »zboží« (čl. 390 obch. z.). Z toho ale vyplývá, že i doprava dopisů a jim na roveň postavených zásky, jako korespondenčních lístků, tiskopisů, zboží na ukázkou a p. v sobě obchod dopravnický obsahuje a že tudíž čl. 390—420 obch. z. nejen na dopravu balíčků, nýbrž i na dopisy se vztahuje.

II. Právní poměr mezi odesílatelem a poštou.

Kdo list ústavu poštovnímu ku dopravě odevzdává, vchází s ústavem poštovním (ne však s poštovním zřízencem) ve zvláštní právní poměr a uzavírá s ním dopravní smlouvu poštovní (smlouvu dopravnickou). Smlouva tato je povahy soukromoprávní a základem její je nepochybně t. zv. locatio conductio operis (nikoli locatio, conductio operarum) resp. smlouva námezdní dle § 1173 o. o. z.

1. Smlouva. Toto vymezení pojmu hodí se (vyjímaje některé odchylky) úplně na zmíněnou dopravní poštovní smlouvu, kde pošta se zavazuje dopis proti zaplacení poštovního na místo určení dopraviti. Odesílatel jeví se tu jako locator operis, poštovní ústav jako conductor operis. Smlouva tato stává se perfektní při obyčejných dopisech vhozením dopisu do schránky listovní nebo do jiné podobné schránky poštovní. Při rekomandovaných (odporučených) dopisech jest třeba odevzdati dopis úředníku poštovnímu, takže smlouva v tomto případě teprve odevzdáním zásky úředníku a přijetím lístku podacího jest hotova. Zasílatel mlčky podrobuje